

Asia: VN/4099/2024

Lausuntopyyntö: Työryhmämietintö hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Esityksen yleiset tavoitteet ja päämäärät

Mitä mieltä olette esityksen yleisistä tavoitteista ja päämääristä? Saavutetaanko esityksellä hallitusohjelman yleiset tavoitteet säästöistä ja kilpailun lisäämisestä?

Päijät-Hämeen Yrittäjien huomiot hankintalain muutoksiin liittyen:

Päijät-Hämeen Yrittäjät tukevat Suomen Yrittäjien esittämiä muutoksia hankintalakiin (SY lausunto 24.5.2025), jotka tekevät julkisista hankinnoista avoimempia ja reilumpia. Ehdotukset parantavat pk-yritysten mahdollisuuksia osallistua julkisiin hankintoihin ja säästävät julkisia varoja. Lähtökohta on, että tarvitsemme lisää kilpailua ja hankinnat tulisi jakaa osiin, jotta pk-yrityksillä on aidot osallistua tarjouksiin sekä tarjota osaamistaan julkiselle sektorille.

Eryteisesti Päijät-Hämeen kannalta pidämme tärkeänä seuraavia muutoksia:

- Yhden tarjouksen kilpailutusten uusimisvelvoite: Tämä vähentää hankintojen räätälöintiä tietyille toimijoille ja lisää kilpailua, mikä hyödyttää sekä julkista taloutta että yrityksiä.
- Sidosyksiköiden vähimmäisomistusvaatimus: Selkeä 10 prosentin omistusvaatimus estää keinotekoiset järjestelyt ja varmistaa reilun kilpailun. Tämä on erityisen tärkeää myös Päijät-Hämeen alueella, jossa julkisomisteiset inhouse-yhtiöt toimivat samoilla markkinoilla yksityisten yritysten kanssa.
- Markkinakartoituksen pakollisuus: Markkinakartoitus tulisi olla pakollinen osa kaikkia kansalliset kynnysarvot ylittäviä hankintoja, mikä tukee kilpailun huomioimista jo suunnitteluvaiheessa. Tämä

auttaa myös julkisia toimijoita tunnistamaan paremmin oman alueen yritykset ja heidän tuotteet ja palvelut.

Hankintojen valmistelu

Hankintojen valmistelua koskevilla ehdotuksilla pyritään lisäämään hankintojen huolellista valmistelua, markkinakartoituksen käyttöä, sekä kilpailua julkisissa hankinnoissa. Tavoitteena on saada lisää tarjontaa ja säästöjä. Työryhmän mietinnössä ehdotetussa ratkaisussa on samanaikaisesti pyritty varmistamaan, että se on käytännön hankintatoimen näkökulmasta tarkoituksenmukainen.

-

- Kuinka hyvin hankintalain 65, 75, 124 ja 125 §:iä koskeva esitys edistää markkinakartoituksen käyttöä ja hankinnan huolellista valmistelua?

-

- Ovatko esitetyt keinot sopivia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi?

-

Sidosyksiköiden käytön rajoittaminen

Mitä mieltä olette esityksessä ehdotetusta sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevasta vaatimuksesta? Onko se mielestänne tarkoituksenmukainen ja toteuttamiskelpoinen?

-

Minkälaisia vaikutuksia esitetyllä sidosyksiköiden omistusosuuden vähimmäisvaatimuksella mielestänne on?

-

- Jos sidosyksiköitä koskeva muutos toteutetaan esitetyllä tavalla, mitä toimenpiteitä ja niistä aiheutuvia kustannuksia muutos todennäköisesti aiheuttaisi edustamanne organisaation eri toimialojen kannalta ja yleisesti?

-

- Mitä toimenpiteitä organisaationne aikoo sidosyksikön omistajana tehdä vähimmäisomistusrajaa koskevan sääntelyn seurauksena (esimerkiksi jatkuuko toiminta markkinaehtoisena, puretaanko yhtiö, pilkotaanko yhtiö, ryhdytäänkö muihin toimenpiteisiin?)

-

- Minkälaisia taloudellisia tai muita hyötyjä muutoksesta todennäköisesti seuraisi?

-

Ovatko esitetyt sidosyksiköitä koskevat siirtymäajat mielestänne riittävät? Kuinka paljon aikaa muutoksiin tarvitaan?

-

- Mitä siirtymäaikaa vaativia toimenpiteitä sidosyksiköitä koskeva kirjaus aiheuttaisi?

-

Mietinnön liitteinä olevissa eriävissä mielipiteissä on esitetty poikkeuksia sidosyksiköiden omistusosuusvaatimukseen. Tulisiko vaatimukseen säätää poikkeuksia? Minkälaiset poikkeukset olisivat tarkoituksenmukaisia?

-

Turvallisuus ja huoltovarmuus

Vastaako esitys turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeviin tarpeisiin? Onko esitetty muutos riittävä keino varmistaa turvallisuuden toteutuminen hankinnan elinkaaren aikana ottaen huomioon EU-hankintadirektiivien reunaehdot, sekä muu turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeva sääntely?

-

Rikosrekisteriotteen pakollisuudesta luopuminen

Rikosrekisteriotteiden pakollisesta käytöstä luopumista koskevan ehdotuksen tavoitteena on sujuvoittaa hankintamenettelyjä ja vähentää hallinnollista taakkaa.

-

- Missä määrin muutos vaikuttaa hallinnolliseen taakkaan yhtäältä hankintayksiköiden ja toisaalta tarjoajien kannalta ja edistää näitä tavoitteita?

-

Hankintojen ilmoittaminen

Mitkä ovat näkemyksenne hankintojen ilmoittamista koskeviin muutoksiin? Lisäävätkö ehdotetut muutokset hankintojen avoimuutta tarkoituksenmukaisella tavalla?

-

Muut huomiot

-

Vihervirta-Vuontelo Heta
Päijät-Hämeen Yrittäjät ry